

Zorgmachtiging

Er is een zorgmachtiging voor je voorbereid. Wat betekent dit? En wat kan je zelf doen?

Soms is er door je psychiatrische ziekte sprake van gevaar voor jezelf of voor je omgeving. In deze situatie kan het zijn dat je zorg krijgt, terwijl je dit zelf niet wilt. Dit heet verplichte zorg. Je moet bijvoorbeeld medicatie gebruiken, meedoen aan een behandeling of je wordt op een bepaalde manier in je vrijheden beperkt. Verplichte zorg wordt alleen ingezet als het écht niet anders kan. Deze zorg is geregeld in de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz).

Tot eind 2019 viel alle verplichte zorg onder de wet BOPZ (de wet bijzondere opnames psychiatrische ziekenhuizen). Sinds 1 januari 2020 valt alle nieuw gestarte gedwongen psychiatrische zorg onder de Wet verplichte GGZ (Wvggz). Heb je nog een lopende BOPZ maatregel (IBS of RM)? Dan loopt deze tot uiterlijk een jaar na afgifte door.

Er zijn twee manieren waarop je verplichte zorg kunt krijgen:

- De crisismaatregel
- De zorgmachtiging

Deze folder is voor personen die een **zorgmachtiging** opgelegd krijgen. Tijdens de voorbereiding van deze machtiging, heb je nog invloed om de verplichte zorg te voorkomen.

Wat is een zorgmachtiging?

Als er geen acute crisis is, maar wel voldoende aanleiding om je te verplichten je te laten behandelen, gaat dit via een zorgmachtiging. In deze machtiging bepaalt de rechter welke zorg er zonder jouw toestemming aan jou wordt gegeven. Doordat de behandeling verplicht is kun je je in je vrijheid beperkt voelen.

Voor een zorgmachtiging is een **zorgplan** nodig. Dit is een behandelplan gericht op de verplichte zorg. Hierin wordt uitgebreid beschreven wat het doel van de behandeling is en op welke manier er al wordt behandeld.

Waarom wordt er een zorgmachtiging voor je voorbereid?

Iemand maakt zich grote zorgen over je en meldt zich bij de gemeente. Namens de gemeente komt een medewerker beoordelen of er sprake is van een **ernstig nadeel**, veroorzaakt door (vermoedelijk) een psychisch probleem. Verplichte zorg kan alleen maar in de volgende situatie worden opgelegd:

- Bij acuut gevaar veroorzaakt door jezelf of anderen (de wet noemt dit **ernstig nadeel**).
- Als dit acute gevaar komt door een psychiatrische stoornis.
- Als je geen toestemming geeft voor de zorg.

Hoe verloopt het proces van de zorgmachtiging?

Aan het begin van het proces krijg je een advocaat toegewezen. Die ziet erop toe dat alles volgens de regels verloopt. Daarnaast kan je advies en bijstand vragen aan de patiëntenvertrouwenspersoon (PVP). Voordat een zorgmachtiging wordt afgegeven, vindt er een zitting plaats waarin de rechter met jou en je naasten praat over de situatie en de stukken. Na de zitting neemt de rechter een besluit. De rechter geeft ook aan hoelang de zorgmachtiging duurt. Het aanvragen van een zorgmachtiging kan een paar weken in duren. Gedurende deze periode worden jij en je naasten op de hoogte gehouden door je eigen behandelaar, de geneesheer directeur van Youz en de officier van justitie.

Wat is een Plan van Aanpak?

Als de situatie dat toelaat mag je, samen met familie of anderen, een eigen Plan van Aanpak (PvA) schrijven. In dat plan staat wat we kunnen doen om de verplichte zorg te voorkomen. Je krijgt hiervoor maximaal twee weken de tijd en je levert het in bij de geneesheer directeur. Die kijkt of het plan aan de voorwaarden voldoet. Als het plan van aanpak goedgekeurd is, wordt de procedure voor de Zorgmachtiging gestopt.

Hoe ziet de verplichte zorg eruit?

Verplichte zorg kan op meerdere plekken plaatsvinden: in een psychiatrisch ziekenhuis, verslavingskliniek of op de polikliniek. Het kan betekenen dat je verplicht medicatie moet innemen, begeleidingsafspraken moet nakomen of wordt opgenomen. In sommige gevallen wordt verplichte zorg thuis verleend. Dit doen we alleen als dit veilig is voor jou, je naasten en de hulpverleners.

De behandelaar bespreekt met jou en je naasten wat de inhoud is van de zorgmachtiging. Daarin staat welke zorg van de rechter geaccepteerd moet worden. De behandelaar overleed regelmatig met je of je nog de juiste zorg krijgt. Er wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met jouw wensen (welke staan beschreven in een **zorgkaart**) en er wordt alleen verplichte zorg verleend als dat echt nodig is.

Wie is de PVP?

De patiëntvertrouwenspersoon kan jou helpen met bijvoorbeeld het opstellen van een eigen Plan van Aanpak of het beschrijven van je voorkeuren in een zorgkaart. Als je een klacht hebt over de manier waarop je behandeld wordt, dan kan de patiëntvertrouwenspersoon je ook ondersteunen in hoe je zo'n klacht kunt bespreken. De contactgegevens PVP en onze klachtenregeling zijn te vinden op www.youz.nl of na te vragen bij je behandelaar.

Meer weten?

Voor vragen kan je terecht bij je behandelaar.

De overheid heeft ook een website waar je alles kunt vinden over verplichte zorg:
www.dwangindezorg.nl

Kijk voor meer informatie op
www.youz.nl